Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000372

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жиленко Ірина Рудольфівна
2. Zhylenko Iryna R.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.01.05

Назва наукової спеціальності: Порівняльне літературознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-05-2019

Спеціальність за освітою: Російська мова та література, німецька мова

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Римського-Корсакова 2, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.15

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17.01.03

Тема дисертації:

1. Мала проза української й російської літературної еміграції 1919–1939 рр.: проблемно-тематична та жанрово-стильова типологія

2. Flash prose of Ukrainian and Russian literary emigration in 1919–1939: problem-thematic and genre-style typology

Реферат/анотація:

1. У роботі уперше здійснено комплексне порівняльно-типологічне дослідження малої прози української та російської літературної еміграції 1919–1939 рр., виявлено її генеалогічні джерела, типологічні подібності та розбіжності, проаналізовано проблемно-тематичні вектори, спільні та відмінні якості на жанрово-стильовому рівні. У науковий обіг уведено твори як відомих, так і малознаних письменників еміграції. Визначено особливий етап у розвитку малої еміграційної прози, названий «документально-публіцистичним». Досліджено контактно-генетичні зв'язки українських і російських письменників-емігрантів міжвоєнного двадцятиліття. Схожі й відмінні особливості творів представників літературної еміграції окреслені на тематичному, генологічному й поетико-стильовому рівнях. Найбільше типологічних

збігів зафіксовано у розробці актуальних проблемно-тематичних комплексів – трагічних наслідків більшовицького перевороту й поразки Української революції; екзистенційних аспектів існування на чужині й ностальгії за Батьківщиною; війни і «втраченого покоління»; пошуків національно-культурних архетипних взірців. Генологічний рівень представлений групами творів малої прози усіх жанрів: новела й оповідання; суміжні літературно-публіцистичні (фейлетон, памфлет, нарис, есе); «фольклорно-міфологічні» (казка, міф, притча, легенда, оповідка); «мініатюрно-фрагментарні» (поезія в прозі, шкіц, акварель, афоризм). Типологічні відповідності у поетико-стильовій сфері спричиняються елементами модерністької поетики, специфічним синтезом психологізму й публіцистичності, що виростає на основі автобіографічності й документалізму.

2. The present thesis undertakes for the first time a comparative study of flash fiction works of Ukrainian and Russian writers-emigrants during 1919–1939, studies its problem-thematic vectors, common and distinctive features regarding genre and style. For many writers, the expulsion became an inevitable step. Despite poor conditions, solitude, depression, humiliation and miserable existence, Ukrainian and Russian writers created magnificent examples of flash fiction works in various genre forms. Comparative research covers a wide range of corresponding material. The present thesis introduces works of famous writers of Ukrainian and Russian expatriate community of the first wave of emigration represented by A. Averchenko, V. Vynnychenko, H. Hazdanov, Z. Hippius, Don-Aminado, O. Kuprin, Yu. Lypa, L. Mosendz, V. Nabokov, Sasha Chornyi, Teffi, I. Shmeliov, as well as works by scantily studied writers such as M. Baikov, N. Berberova, Lesya Verkhovynka, Dariya Vikonska, O. Hrytsai, V. Koroliv-Staryi, Yu. Kosach, R. Kupchynskyi, S. Levynskyi, I. Lukash, A. Nesmielov, M. Osorhin, Halyna Orlivna, I. Savin, D. Tiahnyhore, V. Khmeliuk, A. Chekmanovskyi, V. Fedorov, O. Khrapko-Drahomanova and others. It would have been impossible to present an exhaustive overview of the literary process of Ukraine and Russia of the first half of the 20th century without these names. The flash fiction forms which were only defined in their genre at the end of the 20th century and recognized in science are being pointed out. Considering new genre phenomena, their attributes are being outlined or specified; traditional genres and their modifications under new historic conditions are being reviewed. The thesis defines a special stage in the development of flash emigration prose of twenty years of the interwar period which is called documentary-publicistic since the majority of works of this heroic and at the same time tragic period were written by authors who directly participated in significant military and revolutionary events. Contact-genetic connections in the Ukrainian and Russian expatriate community literature of the interwar period of twenty years are being studied. National and cultural characteristics of flash prose, conditioned by peculiarities of national life and people's mindset, are being discovered. Similarities and differences of literary emigration representatives' works are being outlined at thematic, genologic, poetic as well as style levels. Most typological coincidences are being revealed at thematic level. For many writers, common themes are represented by the October revolution and the «Bolshevist paradise», existential aspects of life in emigration, anti-war orientation and the theme of «the lost generation», patriotic motives, search for a national and cultural archetype example (Pushkiniana and Shevchenkiana), emigrational Leniniana, maternal code, antique and oriental theme. Writers extended the boundaries of thematic orientation and works' social and historical problematics in various genres: the topics of war and peace, anti-Bolshevist position and imperceptions of communist doctrines, motherland, national liberation struggle, childhood etc. At the genologic level, there are four groups of the flash prose's works of all genres: novella and stories; joint literary-publicistic (feuilleton, pamphlet, article, essay), close to which are utopia and anti-utopia; «folklore» (fairy tale, myth, parable, legend, short story); miniature-fragmentary (poetry in prose, sketch, watercolour, pendant icon, picture, grotesque, aphorism). Work analysis of Ukrainian (Yu. Kosach, O. Hrytsai) and Russian (V. Nabokov, Maxim Gorky) writers, as well as its constituent (N. Berberova, N. Fedorova, V. O'Connor-Vilinska, K. Hrynevycheva, O. Khrapko-Drahomanova) enables us to point out a dominance of a story over a novella during the period of literary emigration in 1919–1939. Works of «fact literature», which we outlined as a group of joint literary-publicistic genres, play a special role. They include an article, essay, feuilleton and pamphlet. Writers used factual, statistic and biographical materials, and figuratively interpreted life facts of the first third of the 20th century.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кеба Олександр Володимирович
2. Keba Oleksandr V.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.02, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кеба Олександр Володимирович
2. Keba Oleksandr V.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.02, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зарва Вікторія Анатоліївна

2. Zarva Viktoriia A.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бігун Ольга Альбертівна

2. Bihun Olha A.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.01, 10.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клочек Григорій Дмитрович

2. Klochek Hryhorii D.

Кваліфікація: д. філол. н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Семенюк Григорій Фокович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Грицик Людмила Василівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.